

Správné světlo

VĚRA TOMÍČKOVÁ

Každá místnost v domácnosti vyžaduje specifické nároky na intenzitu, směr nebo barvu světla. Optimální je sladit použití správného svítidla (tvar lustru) a zdroje světla.

Osvětlení můžeme rozdělit na dva základní typy – centrální osvětlení a funkční osvětlení. Centrální světlo představuje rozptýlené světlo, které zajišťuje pohodlnou orientaci po místnosti. Můžeme sem zařadit také světla náladová, která mají vytvořit světelnou kulisu a atmosféru. Funkční osvětlení je cílené a směřované ke konkrétní činnosti. Řadíme sem čtecí lampičky, osvětlení pracovní desky v kuchyni apod.

Z hlediska umístění osvětlení v interiéru rozlišujeme: ● závěsná svítidla ● přisazená na strop/stěnu ● bodová ● stojací a čtecí lampy ● zápusťná

KUCHYŇ

Do kuchyně volíme především vysoce funkční a účelové světlo. V kuchyni by nemělo chybět centrální osvětlení. Centrální světlo volíme spíše otevřené, nejčastěji kloboukovitého tvaru z průsvitným stínítkem. Důraz je kladen na dostatečně osvětlenou pracovní plochu. Pracovní desku nasvětlujeme nejlépe rozptýleným světlem umístěným pod horními skříňkami. Hodí se spíše zářivky, bodové světlo vytváří kužel ostrého

Při výběru vhodného osvětlení se nemůžeme řídit pouze jeho vzhledem, ale především musíme vzít v úvahu účel osvětlení. Jiná světla se hodí do kuchyně a jiná do koupelny. Jiné nároky jsou kladeny na osvětlení jídelního stolu a jiné nad stůl pro práci.

světla, které při práci vytváří nežádoucí stíny. Nad jídelní stůl je vhodné závěsné svítidlo, nesmí oslňovat. Pro přípravu jídla používáme chladné bílé světlo, při jeho konzumaci je přirozenější příjemné teplé světlo.

V kuchyni se nabízí také použití estetického osvětlení. Velmi oblíbené je osvětlení prosklených skříňek nebo bodovky v rampě nad barovým pultem.

OBÝVACÍ POKOJ

Při nasvětlení obývacího pokoje bychom měli navodit příjemnou atmosféru. Hodí se teplé bílé světlo (2700K). Při navrhování rozvržení světel vytvoříme více světelných kulis. Jiné osvětlení budeme používat při sledování televize, intenzivnější světlo budeme vyžadovat při posezení s přáteli nebo hraní společenských her. Světla navrhujeme podle činností, které v místnosti provádíme – na čtení nebo zašívání budeme potřebovat bodové nasvětlení konkrétního místa. Do obývacího pokoje volíme centrální světlo nejlépe s možností regulace intenzity světla. K tomu účelu je možné použít stmívač, u vícezářivkových světel zvolíme možnost ovládání lustru po částech. Dále by neměla chybět lampa s nepřímým osvětlením. Dekorativní funkci má pak nasvětlení obrazů, poliček nebo vitrín.

DĚTSKÝ POKOJ

Do dětského pokoje vybíráme kvalitní intenzivní osvětlení, nejlépe osazené kompaktními zářivkami teple bílého světla (mají nižší teplotu než klasická žárovka, což je důležité pro bezpečnost dítěte). Důraz je kladen na správné osvětlení pracovního stolu, který je třeba vybavit stolní polohovatelnou lampičkou. Ta má být umístěna z opačné strany než ruka, kterou dítě píše. Lampička musí být vybavena stínítkem tak, aby zdroj světla nevyčnival a neoslňoval.

KOUPELNA

Výběr světel do koupelny je značně omezen kritérii ochrany před úrazy elektrickým proudem. Obecně platí, že svítidla umísťujeme co nejdále od vany, sprchového koutu a umyvadla. Běžná bytová svítidla lze v koupelně umísťovat tak, aby byla vzdálena od vany nebo sprchy nejméně 60 cm. Nad vanou a v prostoru 60 cm kolem pouze ve výšce nejméně 3 m. Nad umyvadlem je bezpečný rádius přesahující 60 cm. Měla by být opatřena dvojitou izolací a krytím před stříkající vodou. Svítidla do koupelny jsou vždy označena. Doporučuje se umístění dvou svítidel – centrální světlo a nasvícení zrcadla.

CHODBA

Na osvětlení chodeb jsou kladeny menší požadavky než na osvětlení zbývajících interiérů. Při volbě intenzity světla platí, že by neměla být výrazně nižší než v místnostech, které spojuje. Je to proto, že přechodu z lépe do hůře osvětlených prostor se lidské oko špatně přizpůsobuje. Na chodby, kde se nesvítí dlouhodobě, volíme takové zdroje světla, které svítí okamžitě jasným světlem. Vhodnější jsou proto žárovky než zářivky.

ODSTÍNY SVĚTLA

Barva světla se odvíjí od teploty chromatičnosti, udává se v kelvinech (K).

● teple bílý odstín (2700 K) – blíží se světlu klasické žárovky, navozuje příjemnou atmosféru

● chladně bílý odstín (3000–4000 K) – navozují pocit univerzálního prostředí

● denní světlo (6000 K) – namodralé osvětlení, používá se k tzv. dennímu přisvětlení tmavých místností. ■

Foto archiv firmy MASSIVE